

Vergaderjaar 2011–2012

33 090 V

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2011 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor het jaar 2011 te wijzigen. De in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld hoofdstuk V (Buitenlandse Zaken) van de begroting van uitgaven en ontvangsten van het Rijk voor het jaar 2011 respectievelijk met EUR 332,5 miljoen te verlagen en EUR 93,6 miljoen te verhogen. Deze mutaties betreffen wijzigingen die ook in de Najaarsnota zijn verwerkt.

In paragraaf 2.1 worden de belangrijkste mutaties gepresenteerd die zich voordoen op de beleidsartikelen. In paragraaf 2.2 worden de mutaties op de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) gepresenteerd en in paragraaf 2.3 is een overzicht opgenomen van mutaties die zich voordoen op de afzonderlijke beleidsartikelen en van de nieuwe standen alsmede een toelichting daarop. Hierbij zijn alleen uitgavenmutaties toegelicht met een verschil ten opzichte van de vorige stand van meer dan 10%. Voor de sub-artikelen Nederlandse afdrachten aan de EU (3.1), Reproductieve gezondheid (2.5), Duurzaam waterbeheer (6.2) en Consulaire dienstverlening (7.1) is hiervan afgeweken door wel een toelichting op te nemen. Voor vestigingsklimaat internationale organisaties (8.4) is gezien de geringe mutatie geen toelichting opgenomen.

2. Het beleid

2.1 Belangrijkste mutaties

Hieronder volgen de majeure wijzigingen ten opzichte van de stand van de begroting 2011 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken na de eerste suppletoire wetswijziging, gevolgd door een toelichting per mutatie. Alleen de beleidsrelevante mutaties zijn toegelicht.

Overzicht belangrijkste mutaties (x EUR 1,0 miljoen)

Artikel	Mutatie
2	2.5 Regionale stabiliteit en crisisbeheersing 40
3	3.1 Nederlandse afdrachten aan de EU – 308
3	3.3 Europees ontwikkelingsfonds – 25
4	4.2 Armoedebestrijding 71
4	4.3 Verhoogde economische groei en verminderde armoede – 49

Artikel 2.5: Regionale stabiliteit en crisisbeheersing (EUR 40 miljoen)

De verhoging wordt verklaard doordat de bijdrage aan de VN-contributies voor crisisbeheersingsoperaties en VN vredesmissies is gestegen. Daarnaast zijn de uitgaven voor de geïntegreerde politietrainingsmissie in Kunduz opgenomen. Er is ook meer uitgegeven op de landenprogramma's voor vredesopbouw, specifiek in Ethiopië (African Union) en Colombia (Macarena).

Artikel 3.1: Nederlandse afdracht aan de EU (– EUR 307,8 miljoen)

De Nederlandse afdrachten aan de EU zijn ten opzichte van de 1ste suppletoire begroting 2011 met EUR 308 miljoen euro afgenomen. Deze mutaties houden verband met een meevaller van ca. 351 miljoen euro wegens onderuitputting van de EU-begroting 2010 (zoals gemeld bij Miljoenennota 2012) en anderzijds met een tegenvaller als gevolg van nieuwe BNI- en BTW groeicijfers, evenals hogere nieuwe ramingen voor invoerrechten zoals vastgesteld door het Adviescomité voor Eigen Middelen van de EU.

Artikel 3.3 Europees ontwikkelingsfonds (– EUR 25,4 miljoen)

De uitgaven aan het Europees Ontwikkelingsfonds worden verlaagd met ruim EUR 25 miljoen. De financieringsbehoefte van de Commissie is voor 2011 lager dan verwacht en daarmee de bijdrage van Nederland. Deze lagere uitputting is het gevolg van vertragingen in regionale programma's, vertragingen bij de invoering van het MDG-Initiatief en uitkeringen die om uiteenlopende redenen niet zijn doorgegaan.

Artikel 4.2: Armoedebestrijding (70,6 miljoen)

De stijging wordt veroorzaakt door betalingen aan het African Development Fund voor het Multilateral Debt Relief Initiative en compensatie van het Heavily Indebted Poor Countries Initiative alsmede door de overheveling van budgetten onder het Bank Netherlands Partnership Programma bij de Wereldbank naar het artikel Milieu en Water (6.01). Verder spelen wisselkoersverschillen een rol, ontstaan door EUR-USD koersschommelingen. Ten slotte worden mutaties verklaard door het gebruikelijke parkeer karakter van dit artikel. BNP aanpassingen en aanpassing in de asieltoerekening worden hierop verwerkt.

Artikel 4.3: Verhoogde economische groei en verminderde armoede als gevolg van gezonde private sector ontwikkeling in ontwikkelingslanden (– EUR 49,5 miljoen)

De daling is het gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte op de thema's Kennis en economische structuur en Marktontwikkeling dan voorzien, met name als gevolg van vertragingen in lopende programma's. Ten behoeve van het fonds Minst Ontwikkelde Landen bij het FMO is minder budget.

2.2 De Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS)

Voor 2011 is de omvang van de HGIS, die is gedefinieerd als het saldo van HGIS-uitgaven en HGIS-ontvangsten, sinds de Voorjaarsnota 2011 afgenomen met EUR 333,2 miljoen. In de hierna volgende tabellen zijn de wijzigingen in uitgaven en ontvangsten uitgesplitst in de tijd.

Wijzigingen in HGIS-uitgaven en -ontvangsten vanaf Voorjaarsnota 2011 (bedragen x € 1 mln)

	Totaal	W.v. ODA
Uitgaven VJN 2011	6 467,2	4 736,3
<i>Mutatie MJN 2012 (vermoedelijke uitkomsten 2011)</i>	– 122,7	– 116,8
<i>Mutatie NJN 2011</i>	– 150,3	42,5
Totaal mutaties	– 273,0	– 74,3
Uitgaven NJN 2011	6 194,2	4 662,0
		Totaal
Ontvangsten VJN 2011		156,3
<i>Mutatie MJN 2012 (vermoedelijke uitkomsten 2011)</i>		0,0
<i>Mutatie NJN 2011</i>		60,2
Totaal mutaties		60,2
Ontvangsten NJN 2011		216,5

De wijzigingen in de omvang van de HGIS als geheel en voor ODA in het bijzonder zijn in het volgende overzicht gespecificeerd naar oorzaak.

Oorzaken afname HGIS en ODA-daling vanaf Voorjaarsnota 2011 (bedragen x € 1 mln)

	Totaal	Wv. ODA
Bijstellingen BNP (ODA) en prijscomponent BBP (non-ODA)	- 63,7	- 56,8
Overboekingen van/naar HGIS	- 106,2	
Ontvangsten ODA		42,5
Intertemporele kasschuif	- 60,0	- 60
Verwachte onderuitputting	- 103,3	
TOTAAL	- 333,2	- 74,3

De omvang van de HGIS neemt af door wijzigingen in de ramingen voor het BNP en de prijscomponent van het BBP, door overboekingen vanuit de HGIS, door een kasschuif van 2011 naar 2012 en door een verwachte onderuitputting op de HGIS.

Het beschikbare budget neemt af met 63,7 miljoen waarvan 56,8 miljoen ODA als gevolg van wijzigingen in de ramingen voor het BNP. De resterende 6,9 miljoen betreft een verlaging voor het non-ODA-deel van de uitgaven aan buitenlands beleid door een negatieve bijstelling van de raming voor de prijscomponent van het BBP. Overboekingen van en naar de HGIS bedragen per saldo -106,2 miljoen. Het gaat hier met name om een onderuitputting van 107,2 miljoen op het HGIS-artikel voor crisisbeheersingsoperaties op de defensiebegroting die wordt overgeboekt naar de reguliere defensiebegroting om te worden ingezet voor een schade-loosstelling voor «oude» veteranen. Het ODA-budget wordt gecompenseerd voor hogere ontvangsten als gevolg van koersmeevallers. Met een kasschuif is 60,0 miljoen aan ODA-budget van 2011 naar 2012 gebracht.

Er wordt thans binnen de HGIS/non-ODA een onderuitputting van 103,3 miljoen verwacht. Deze onderuitputting wordt voor 30 miljoen verklaard door een kasvertraging bij onder meer de Geïntegreerde Politie Missie in Kunduz en bij de redeployment van ISAF/Uruzgan op de post crisisbeheersingsoperaties (defensiebegroting). Daarnaast is er bij Buitenlandse Zaken sprake van vertraging bij ver- en nieuwbouwprojecten en minder uitgaven voor personeel door een lagere bezetting. Verder vallen er middelen vrij op de post HGIS-indexering (voorziening loon/prijsbijstelling en onvoorzien). Voor een toelichting op de diverse mutaties wordt verwezen naar de desbetreffende begrotingsartikelen.

2.3 De beleidsartikelen**Beleidsartikel 1****Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging mensenrechten****Bedragen in EUR 1 000**

	Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	95 996	92 788	18 086	110 874
Uitgaven:				
Programma-uitgaven totaal	118 269	124 762	6 028	130 790
1.1 Internationale rechtsorde	47 330	53 551	- 403	53 148
1.2 Mensenrechten	49 539	49 611	9 581	59 192
1.3 Internationale juridische instellingen	21 400	21 600	- 3 150	18 450

Verplichtingen

De stijging van het verplichtingenbudget met EUR 18 miljoen wordt veroorzaakt doordat er voor het Mensenrechtenfonds een aanvullende tender is uitgeschreven voor het lopende programma en één voor het nieuwe programma voor de komende vier jaren. Daarnaast is met de International Labour Organisation (ILO) overeengekomen een deel van de verdragscontributie 2012 eind 2011 te betalen.

Uitgaven

Artikel 1.2

Het budget voor mensenrechten wordt verhoogd met EUR 9,6 miljoen. Deze stijging is het gevolg van een extra bijdrage aan het Office of the High Commissioner of Human Rights (OHCHR) specifiek voor Tunesië en Egypte. Daarnaast wordt een deel van de verdragscontributie 2012 voor de International Labour Organisation in 2011 betaald.

Artikel 1.3

Het budget voor Internationale juridische instellingen wordt verlaagd met EUR 3,2 miljoen. Het betreft hier een lagere bijdrage aan de bouw voor het Internationaal Strafhof in Den Haag. De sloopkosten van de oude gebouwen op de nieuwbouwlocatie vallen lager uit.

Beleidsartikel 2

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Bedragen in EUR 1 000		Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		662 025	669 059	64 357	733 416
Uitgaven:					
Programma-uitgaven totaal		764 166	767 948	55 892	823 840
2.1	Nationale en bondgenootschappelijke veiligheid	17 543	17 543	- 3 036	14 507
2.2	Bestrijding internationaal terrorisme	500	500		500
2.3	Non-proliferatie en ontwapening	9 553	10 764	0	10 764
2.4	Conventionele wapenbeheersing				0
2.5	Regionale stabiliteit en crisisbeheersing	350 668	343 368	40 042	383 410
2.6	Humanitaire hulpverlening	252 267	250 517	17 000	267 517
2.7	Goed bestuur	133 635	145 256	1 886	147 142
2.8	Het bevorderen van energievoorzieningszekerheid				0
2.9	Grotere veiligheid door strijd tegen milieudegradatie	0	0	0	0
Ontvangsten		1 149	1 163	86	1 249
2.10	Nationale en bondgenootschappelijke veiligheid	149	163		163
2.70	Humanitaire hulpverlening	1 000	1 000	86	1 086

Verplichtingen

De verhoging van het verplichtingenbudget met EUR 64 miljoen vloeit voort uit de hogere VN-contributies voor crisisbeheersingsoperaties, een nieuwe verplichting ten behoeve van de algemene vrijwillige bijdrage aan de UNWRA, publicatie van het subsidieplafond van het politieke partijenprogramma voor versterking van politieke partijen en bewegingen in ontwikkelingslanden en verplichtingen ten behoeve van de Kunduz trainingsmissie.

Uitgaven

Artikel 2.1

Het budget is verlaagd met EUR 3 miljoen omdat de kosten ten behoeve van de nieuwbouw van de NAVO lager zijn uitgevallen dan geraamd.

Artikel 2.5

De verhoging met EUR 40 miljoen wordt verklaard doordat de bijdrage aan de VN-contributies voor crisisbeheersingsoperaties en VN vredesmissies is gestegen. Daarnaast zijn de uitgaven ten behoeve van de geïntegreerde politietrainingsmissie in Kunduz opgenomen. Ten slotte zijn de uitgaven voor de landenprogramma's voor vredesopbouw, specifiek in Ethiopië (African Union) en Colombia (Macarena), gestegen.

Ontvangsten

Geen mutaties.

Beleidsartikel 3

Beleidsartikel 3 Versterkte Europese samenwerking

Bedragen in EUR 1 000

	Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	6 852 756	6 846 256	- 307 801	6 538 455
Uitgaven:				
Programma-uitgaven totaal	7 041 889	7 040 917	- 334 664	6 706 253
3.1 Nederlandse afdrachten aan de EU	6 830 880	6 830 880	- 307 801	6 523 079
3.2 Ondersteuning bij pre- en postaccessie	9 428	7 528	- 1 500	6 028
3.3 Europees ontwikkelingsfonds	189 133	189 133	- 25 363	163 770
3.4 Nederlandse positie in de EU	3 145	3 860	0	3 860
3.5 Raad van Europa	9 303	9 516	0	9 516
Ontvangsten	609 669	609 720	28 908	638 628
3.10 Perceptiekostenvergoedingen	609 669	609 669	28 864	638 533
3.40 Restitutie Raad van Europa	0	51	44	95

Verplichtingen

De daling van de verplichting met EUR 307,8 miljoen is het gevolg van lagere afdrachten aan de EU zoals beschreven onder de uitgaven in artikel 3.1.

Uitgaven

Artikel 3.1

De Nederlandse afdrachten aan de EU zijn ten opzichte van de 1ste suppletoire begroting 2011 met EUR 308 miljoen euro afgenomen. Deze mutaties houden verband met een meevaller van ca. 351 miljoen euro wegens onderuitputting van de EU-begroting 2010 (zoals gemeld bij Miljoenennota 2012) en anderzijds met een tegenvaller als gevolg van nieuwe BNI- en BTW groeicijfers, evenals nieuwe ramingen voor invoerrechten zoals vastgesteld door het Adviescomité voor Eigen Middelen van de EU. Deze tegenvallers tellen op tot 43 miljoen euro (zie onderstaande tabel).

2de suppletoire begroting 2011	2011
5.1 BNP-afdracht	- 41
Lager BNI aandeel (nieuwe ACOR cijfers + nieuwe BNI groeicijfers Cion fiche 1 + miscellaneous revenue)	- 41
5.2 BTW-afdracht	- 31
Lager BTW aandeel (nieuwe ACOR cijfers)	- 31
5.3 Landbouwheffingen	0
5.4 Invoerrechten	115
Hogere invoerrechten (nieuwe ACOR cijfers)	115
Totaal EU-afdrachten (bruto)	43

Artikel 3.2

De daling wordt veroorzaakt door lagere uitgaven dan voorzien van het Matra Europese Samenwerking (MES) programma.

Artikel 3.3

De uitgaven aan het Europees Ontwikkelingsfonds worden verlaagd met ruim EUR 25 miljoen. De financieringsbehoefte van de Commissie is voor 2011 lager dan verwacht en daarmee de bijdrage van Nederland. Deze lagere uitputting is het gevolg van vertragingen in regionale programma's, vertragingen ten aanzien van implementatie van het MDG-Initiatief en uitkeringen die om uiteenlopende redenen niet zijn doorgegaan.

Ontvangsten

Aan de ontvangstenkant is een plus te zien van ca. 29 miljoen euro. Dit heeft te maken met de nieuwe ramingen voor invoerrechten, zoals hierboven gemeld bij de uitgavenmutaties. Nederland ontvangt immers 25% perceptiekostenvergoeding over iedere euro invoerrechten die zij afdraagt aan de EU.

2de suppletoire begroting 2011	2011
5.21 Perceptiekostenvergoeding voor inning landbouwheffingen	0
5.22 Perceptiekostenvergoeding voor inning invoerrechten	29
Hogere invoerrechten (nieuwe ACOR cijfers)	29
Totaal perceptiekostenvergoedingen	29

Beleidsartikel 4

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Bedragen in EUR 1 000		Standbe- groting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		636 054	1 550 559	- 152 184	1 398 375
Uitgaven:					
Programma-uitgaven totaal		834 612	694 972	17 585	712 557
4.1	Handels- en financieel systeem	18 951	19 498	- 219	19 279
4.2	Armoedebestrijding	297 090	156 200	70 597	226 797
4.3	Verhoogde economische groei en verminderde armoede als gevolg van gezonde private sector ontwikkeling in ontwikkelingslanden	487 096	488 789	- 49 467	439 322
4.4	Kwaliteit en effectiviteit ontwikkelingssamenwerking	24 815	23 825	- 2 505	21 320
4.5	Nederlandse handels- en investeringsbevordering	6 660	6 660	- 821	5 839
Ontvangsten		20 483	20 483	14 606	35 089
4.10	Ontvangsten tijdelijke financiering NIO en restituties	20 483	20 483	14 606	35 089

Verplichtingen

De afname van de verplichting met EUR 152 miljoen hangt grotendeels samen met het niet deelnemen van Nederland aan de 9^e kapitaalverhoging van de Inter-American Development Bank. Daarnaast worden mutaties verklaard door intensiveringen op het speerpunt voedselzekerheid, verlenging van de programma's FOM-OS en 2g@ther, verschuiving van de verplichting in het kader van publiek-private samenwerking naar 2012 en het wegvallen van de verplichting voor het assistent-deskundigenprogramma welke in 2010 was aangegaan.

Uitgaven

Artikel 4.2

De stijging met EUR 70,6 miljoen wordt veroorzaakt door betalingen aan het African Development Fund voor het Multilateral Debt Relief Initiative en compensatie van het Heavily Indebted Poor Countries Initiative alsmede door de overheveling van budgetten onder het Bank Netherlands Partnership Programma (BNPP) bij de Wereldbank naar het artikel Milieu en Water (6.01). Verder spelen koersverschillen een rol, ontstaan door EUR-USD koersschommelingen. Ten slotte worden mutaties verklaard door het gebruikelijke parkeer karakter van dit artikel. De BNP aanpassingen en aanpassing in de asieltoerekening worden hierop verwerkt.

Artikel 4.3

De daling met EUR 49,5 miljoen is het gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte op de thema's Kennis en economische structuur en Marktontwikkeling dan voorzien, met name als gevolg van vertragingen in lopende programma's. Ten behoeve van het fonds Minst Ontwikkelde Landen bij het FMO is minder budget nodig.

Artikel 4.4

De daling met EUR 2,5 miljoen wordt veroorzaakt doordat de programma's voor algemene ODA activiteiten trager lopen dan verwacht. Het betreft hier vooral activiteiten welke uitgevoerd worden op posten en door diverse lokale omstandigheden vertraagd zijn.

Ontvangsten

Door de overdracht in najaar 2010 van FMO naar Atradius worden de ontvangsten met betrekking tot rente en aflossing op de begrotingslening van de NIO uit het boekjaar 2010, zoals opgenomen in het BZ-jaarverslag 2010, in dit jaar verwerkt. Daarnaast zijn de ontvangsten hoger door de ontvangen rente op de herfinancieringslening aan het NIO.

Beleidsartikel 5

Beleidsartikel 5 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling

Bedragen in EUR 1 000

	Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	670 816	572 250	445 178	1 017 428
Uitgaven:				
Programma-uitgaven totaal	1 278 642	1 344 276	13 700	1 357 976
5.1 Alle kinderen, jongeren en volwassenen hebben gelijke kansen om kwalitatief goed onderwijs te doorlopen, dat hen de benodigde vaardigheden en kennis biedt om op een volwaardige wijze deel te kunnen nemen aan de samenleving	258 567	250 112	- 18 715	231 397
5.2 Versterking van het gebruik van kennis en onderzoek in beleid en praktijk van ontwikkelingssamenwerking en versterking van post-secundair onderwijs- en onderzoekscapaciteit in partnerlanden. Vermindering van kwalitatieve en kwantitatieve tekorten aan geschoold middenkader.	134 757	133 407	0	133 407
5.3 Gender	42 201	39 322	- 574	38 748
5.4 HIV/Aids	246 604	237 097	21 783	258 880
5.5 Reproductieve gezondheid	162 886	133 343	11 258	144 601
5.6 Participatie civil society	433 627	550 995	- 52	550 943

Verplichtingen

De mutatie is het gevolg van een meerjarige bijdrage aan het Education for All/Fast Track Initiative, zoals vermeld in het algemeen overleg over de Focusbrief in juni 2011, een bijdrage aan het Global Fund to fight Aids, Tuberculosis and Malaria voor 2011–2013 en een extra investering in Global Alliance for Vaccines and Immunisations voor de periode 2011–2014 zoals gemeld in de antwoorden op vragen over de Focusbrief (Kamerstuk 32 605, nr. 4 d.d. 16 mei 2011). Hierdoor wordt aan het GAVI voor de periode 2011–2015 in totaal EUR 120 miljoen beschikbaar gesteld. Daarnaast is de mutatie het gevolg van een meerjarige bijdrage aan het Prins Claus Fonds en van een bezwaar dat toegekend is in het kader van MFS-II.

Uitgaven

Artikel 5.5

De mutatie is het gevolg van een verhoging van de bijdrage aan het Global Alliance for Vaccines and Immunisations en verhogingen op het landenprogramma Gezondheid, waaronder in Bangladesh en Tanzania.

Beleidsartikel 6

Beleidsartikel 6 Beter beschermd en verbeterd milieu

Bedragen in EUR 1 000		Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		115 465	213 466	96 547	310 013
Uitgaven:					
Programma-uitgaven totaal		471 742	441 390	- 20 081	421 309
6.1	Milieu en water	334 985	308 829	- 14 744	294 085
6.2	Duurzaam waterbeheer, een hoger percentage mensen dat duurzaam toegang heeft tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen	136 757	132 561	- 5 337	127 224

Verplichtingen

De verhoging van het budget met EUR 96,5 miljoen wordt veroorzaakt door het vastleggen van de verplichting voor het GEF (Global Environment Fund) en het starten van water- en sanitatie programma's in Ethiopië en Bangladesh.

Uitgaven

Artikel 6.2

De verlaging is het gevolg van een vertraging op het centrale integraal waterbeheer programma. Daarnaast wordt, per saldo, minder uitgegeven op het bilaterale landenprogramma voor drinkwater en sanitatie.

Beleidsartikel 7

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer

Bedragen in EUR 1 000		Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		26 939	27 653	- 2 810	24 843
Uitgaven:					
Programma-uitgaven totaal		26 939	27 291	- 2 810	24 481
7.1	Consulaire dienstverlening	16 809	17 026	- 1 799	15 227
7.2	Vreemdelingenbeleid	10 130	10 265	- 1 011	9 254
Ontvangsten		38 450	39 450	0	39 450
7.10	Consulaire dienstverlening	38 450	39 450	0	39 450

Verplichtingen

De verlaging van het verplichtingenbudget hangt samen met de verlaging van de uitgaven zoals hieronder beschreven. Daarnaast wordt ook het verplichtingenbudget voor Migratie en Ontwikkeling met EUR 1 miljoen verlaagd doordat de een project binnen het Platform Duurzame terugkeer en de Pilot circulaire migratie vroegtijdig zijn gestopt. Deze twee projecten zijn als pilot opgestart in 2010. De resultaten van beide projecten blijken minder positief uit te vallen waardoor besloten is hiermee voorlopig te stoppen.

Uitgaven

Artikel 7.1

De uitgaven voor consulaire dienstverlening vallen EUR 1,8 miljoen lager uit dan was voorzien. Deze daling wordt enerzijds veroorzaakt doordat de kosten voor consulaire informatiesystemen lager zijn. De overgang van het beheer en ontwikkeling van het nieuwe visum informatie systeem naar een externe partij loopt trager dan was voorzien. Daarnaast zijn ook de kosten voor het cliëntvolgsysteem Kompas lager uitgevallen dan was geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat minder technische aanpassingen noodzakelijk zijn op uitbreidingen van het systeem. Hier staat tegenover dat de uitgaven voor consulaire dienstverlening gestegen zijn. De oorzaak hiervoor is de extra consulaire inzet in Noord-Afrika en het Midden Oosten. Specifiek zorgt de inzet en evacuatie van Nederlandse burgers in Libië voor de grootste stijging.

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 8

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Bedragen in EUR 1 000		Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen		28 622	33 145	22 728	55 873
Uitgaven:					
Programma-uitgaven totaal		63 367	67 552	- 109	67 443
8.1	Grotere buitenlandse bekendheid met de nederlandse cultuur en versterking van de culturele identiteit in ontwikkelingslanden.	8 118	7 860	- 85	7 775
8.2	Cultureel erfgoed	4 885	4 555	0	4 555
8.3	Draagvlak Nederlands buitenlands beleid	50 309	54 937	- 166	54 771
8.4	Vestigingsklimaat internationale organisaties in Nederland	55	200	142	342
Ontvangsten		790	790	0	790
8.10	Doorberekening Defensie diversen	790	790		790

Verplichtingen

De mutatie betreft een meerjarige subsidieverplichting (2011–2015) in het kader van de Subsidiefaciliteit voor Burgerschap en Ontwikkelingssamenwerking (SBOS).

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 9

Artikel 9 Geheim

Bedragen in EUR 1 000

	Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	pm	pm	0	pm
Uitgaven	0	123	0	123

Verplichtingen

Geen toelichting

Uitgaven

Geen toelichting

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 10

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien

Bedragen in EUR 1 000

	Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	54 261	41 449	- 41 419	30
Uitgaven:	62 261	41 449	- 41 419	30
Nominaal en onvoorzien	62 261	41 449	- 41 419	30

Verplichtingen en Uitgaven

De verlaging op dit artikel betreft middelen die niet werden ingezet voor loon- en/of prijsbijstelling en onvoorzien.

Niet-Beleidsartikel 11

Artikel 11 Algemeen

Bedragen in EUR 1 000	Stand begroting t/m ISB	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting 2011	Stand 2e suppletore begroting 2011
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	775 626	746 892	- 39 930	706 962
Uitgaven:	780 427	768 885	- 26 679	742 206
Apparaatsuitgaven	780 427	768 885	- 26 679	742 206
Ontvangsten	57 326	65 626	50 000	115 626
Diverse ontvangsten	57 326	65 626	0	65 626
Koersverschillen	0	0	50 000	50 000

Verplichtingen

De verlaging van de verplichtingen hangt samen met de verlaging van de uitgaven zoals hieronder beschreven waarbij de verlaging van de uitgaven voor huisvesting in een aantal gevallen een meerjarige verplichting kennen. Hierdoor is de daling van het verplichtingenbudget groter dan de daling van de uitgaven.

Uitgaven

Het betreft hier een saldo van diverse mutaties. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen personeel en materieel. De personele uitgaven laten een daling zien van EUR 15 miljoen. Doordat het aantal medewerkers op het departement en op de posten afneemt, dalen hiermee de uitgaven aan loonkosten en vergoedingen. Hier staat tegenover dat de loonkosten voor lokaal personeel toe nemen als gevolg van de jaarlijkse loon- en prijsbijstelling. De uitgaven aan materieel laten per saldo een daling zien. De grootste neerwaartse mutatie wordt veroorzaakt door vertraging in de uitgaven aan ambassadegebouwen en residenties als gevolg van politieke ontwikkelingen in een aantal landen (specifiek in de Arabische regio) en andere factoren, zoals vertraging met vergunningen. Ook zullen de kosten voor de toekomstige huisvesting van het ministerie dit jaar lager uitvallen. Ten slotte is er sprake van voorspoedig verloop van investeringen in de infrastructuur voor informatie en communicatie.

Ontvangsten

Positief resultaat op transacties in buitenlandse valuta (met name USD transacties) voor BZ-uitgaven.